

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ, ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ &
ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΪΑΣ**

Πληροφορίες: Ν. Πέττας
Πανεπιστημίου 334, 264 43 ΠΑΤΡΑ
Τηλ.: 2610.224.629, Fax: 2610.623.238
pkrfpatr@minagric.gr

**Πάτρα, 16-01-2019
Αριθ. Πρωτ.: 27178**

**ΠΡΟΣ:
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ**

Τηλέφωνο: 210 928 7220
Ταχ. Δ/ση: Λ. Συγγρού 150
Ταχ. Κώδικας: 176 71 ΚΑΛΛΙΘΕΑ
TELEFAX: 210 - 92 12 090

Υπόψη: κ. Αλεξόπουλο, Συντονιστή προγράμματος,
aalexopoulos@minagric.gr

**ΚΟΙΝ:
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ &
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ &
ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Υπόψη: κ.κ. Α. Μπαρμπετάκη, Ε. Τραχήλη, Υπευθ.
Γεωπόνων
tfzp12@aitnia.pde.gov.gr, tfzp13@aitnia.pde.gov.gr**

**Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ &
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΗΛΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ &
ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Υπόψη: κ.κ. Γ. Μικεογλου, Β. Στέργιου, Υπευθ.
Γεωπόνων
gmikeoglou@ilia.pde.gov.gr, ysterg@ilia.pde.gov.gr**

ΘΕΜΑ: Ετήσια αξιολόγηση εφαρμοσθέντος προγράμματος Γεωργικών Προειδοποιήσεων Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας της βαμβακοκαλλιέργειας στις ΠΕ Αιτωλοακαρνανίας & Ηλείας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, για την καλλιεργητική περίοδο 2018

ΣΧΕΤ.: Το με α.π. 11724/157427/4.11.2018 έγγραφο της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής

Την καλλιεργητική περίοδο 2018, υπό τον συντονισμό του Περιφερειακού Κέντρου Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου Αχαΐας, υλοποιήθηκε από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας και Ηλείας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας πρόγραμμα γεωργικών προειδοποιήσεων ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας για τη βαμβακοκαλλιέργεια, σε εφαρμογή της με αριθ. 5572/75891/30-5-2018 Υπουργικής Απόφασης.

Αντικείμενο του προγράμματος ήταν α) η τοπική παρακολούθηση της καλλιεργητικής εξέλιξης του βαμβακιού και της βιολογικής και πληθυσμιακής εξέλιξης των κυριότερων εχθρών του, ήτοι του πράσινου (*Helicoverpa armigera*) και του ρόδινου σκουληκιού (*Pectinophora gossypiella*), β) Η τοπική παρακολούθηση λοιπών επιβλαβών οργανισμών της καλλιέργειας όπως αφίδων (*Aphididae*), τετράνυχων (*Tetranychus spp*), θριπών (Thysanoptera), ιασσίδων (*Empoasca spp*) και του λύγκου (*Lygus pratensis*), και γ) Η τοπική ενημέρωση των παραγωγών με την σύνταξη, έκδοση και διάδοση δελτίων γεωργικών προειδοποιήσεων, η περαιτέρω διάδοση των οποίων έλαβε χώρα από τα Γραφεία Γεωργικής Ανάπτυξης των ενδιαφερόμενων Δήμων.

Στις εκθέσεις αξιολόγησης του προγράμματος των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής Αιτωλοακαρνανίας και Ηλείας, τις οποίες επισυνάπτουμε στην παρούσα, παρουσιάζεται αναλυτικά η εξέλιξη των καλλιεργειών σε συνάρτηση με τις επικρατούσες καιρικές συνθήκες, τις αναληφθείσες ενέργειες, τα συμπεράσματα και τις προτάσεις των Διευθύνσεων.

Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, η έκταση της βαμβακοκαλλιέργειας είναι σχετικά μικρή αλλά διατηρείται σταθερή τα τελευταία έτη. Ειδικότερα, η καλλιέργεια καταλαμβάνει έκταση 22.000 στρεμμάτων, που επιμερίζονται σε 17.000 στρ. στην Αιτωλοακαρνανία και 5.500 στρ. στην Ηλεία. Στην Αιτωλοακαρνανία εντοπίζεται στις περιοχές Ευηνοχωρίου, Νεοχωρίου, Κατοχής, και Λεσινίου του Δήμου της Ι. Π Μεσολογγίου και στην περιοχή τού Γαλατά του Δ. Ναυπακτίας ενώ στην Ηλεία η καλλιέργεια βαμβακιού εκτείνεται στους Δήμους Πύργου, Ανδρίτσαινας-Κρεστένων και Ανδραβίδας-Κυλλήνης.

Για την εφαρμογή του προγράμματος αναρτήθηκαν παγίδες παρακολούθησης των πτήσεων των πληθυσμών των ακμαίων του πράσινου και του ρόδινου σκουληκιού. Στην Ηλεία αναρτήθηκαν τέσσερις (4) παγίδες για το πράσινο και τέσσερις (4) παγίδες για το ρόδινο σκουλήκι, σε ισάριθμες βαμβακοκαλλιέργειες. Η ανάρτηση των τριών παγίδων, για τον κάθε εχθρό έγινε στις 5 Ιουλίου 2018 και η τέταρτη παγίδα, αναρτήθηκε στις 11 Ιουλίου 2018. Στην Αιτωλοακαρνανία έγινε ανάρτηση 6 φερομονικών παγίδων τύπου funnel για το πράσινο και δελτοειδών παγίδων για το ρόδινο σκουλήκι σε τρεις αντιπροσωπευτικές περιοχές της καλλιέργειας. Η ανάρτηση των παγίδων στην Αιτωλοακαρνανία έγινε στις 2/7 στο Ευηνοχώρι και Νεοχώρι και στις 5/7 στο Γαλατά, ενώ στην Ηλεία στις 5 και στις 11 Ιουλίου 2018. 1. Στα παραρτήματα I & II παρουσιάζονται οι καμπύλες πτήσεων του πράσινου και του ρόδινου σκουληκιού.

Στην Ηλεία, οι βροχοπτώσεις του τελευταίου δεκαημέρου του Ιουνίου καθυστέρησαν την βλαστική ανάπτυξη των βαμβακοκαλλιεργειών, οι οποίες βρίσκονταν στο στάδιο σχηματισμού των χτενιών. Στα παραρτήματα III & IV παρουσιάζονται στοιχεία αγρομετεωρολογίας της περιόδου αναφοράς.

Η βαμβακοκαλλιέργεια εξελίχθηκε ικανοποιητικά σε ότι αφορά το επίπεδο προσβολών από τους επιβλαβείς οργανισμούς, και ειδικότερα των προσβολών του πράσινου και ρόδινου σκουληκιού. Και στις δύο περιοχές, αν και διαπιστώθηκαν

ασυνήθιστα υψηλοί πληθυσμοί του πράσινου σκουληκιού, δεν διαπιστώθηκε μεγάλη και εκτεταμένη παραβίαση των ζημιογόνων επιπέδων παρουσίας των προνυμφών στα καρποφόρα όργανα ενώ η παρουσία των ωφέλιμων εντόμων ήταν ιδιαίτερα σημαντική.

Για την ενημέρωση των παραγωγών εκδόθηκαν δελτία γεωργικών προειδοποιήσεων. Ειδικότερα, εκδόθηκαν τέσσερα (4) δελτία γεωργικών προειδοποιήσεων για την Π.Ε. Ηλείας, ήτοι στις 06.07.18, 24.08.18, 13.09.18 & 16.10.18 και τρία (3) δελτία γεωργικών προειδοποιήσεων για την Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας, ήτοι στις 01.08.18, 14.09.18 & 23.10.18.

Με την ανασκόπηση της εφαρμογής του προγράμματος επισημαίνουμε τα εξής:

- i. Δεν επιτεύχθηκε πλήρως ο στόχος της έγκαιρης ανάρτησης των παγίδων ο τακτικός εβδομαδιαίος έλεγχος αυτών και η τακτική δειγματοληψία προσβολών. Σε κάποιες περιπτώσεις το μεσοδιάστημα ελέγχου έφθασε τις 21 ημέρες. Το γεγονός αυτό καθιστά τις απλές καμπύλες πτήσεων σχετικά ασυνεπείς ως προς την περιγραφή της πραγματικής δυναμικής των πληθυσμών των εχθρών και ιδιαιτέρως των μεγίστων και ελαχίστων αυτών. (βλ. διαγράμματα στα παραρτήματα I & II).
- ii. Θεωρούμε ότι, η υλοποίηση του προγράμματος είναι προς την σωστή κατεύθυνση και πρέπει να συνεχιστεί, με διευθέτηση των προαναφερόμενων προβλημάτων τα οποία ίσως οφείλονται στον περιορισμένο αριθμό των εκτός έδρας μετακινήσεων και στην υποστελέχωση των υπηρεσιών. Ειδικότερα, η έγκαιρη ανάρτηση των παγίδων, η κατ' ελάχιστον εβδομαδιαία επιτόπια παρακολούθηση της καλλιέργειας, των ασθενειών, εχθρών και ωφέλιμων με επισκοπήσεις, δειγματοληψίες και καταμετρήσεις καθώς και η τήρηση των ισοδιαστημάτων καταγραφής, αποτελούν προϋποθέσεις ορθής εφαρμογής του προγράμματος στη τήρηση των οποίων οφείλει να επικεντρωθεί η προσπάθειά μας για την επόμενη καλλιεργητική περίοδο

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ

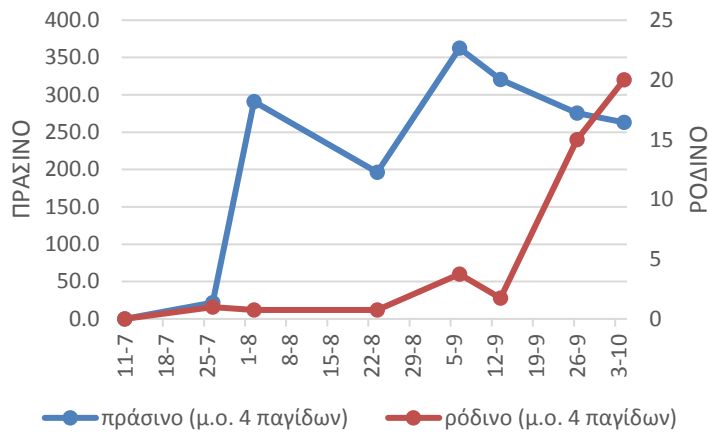
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΑΚΚΟΥΛΗ
ΓΕΩΠΟΝΟΣ MSC

Συνημμένα:

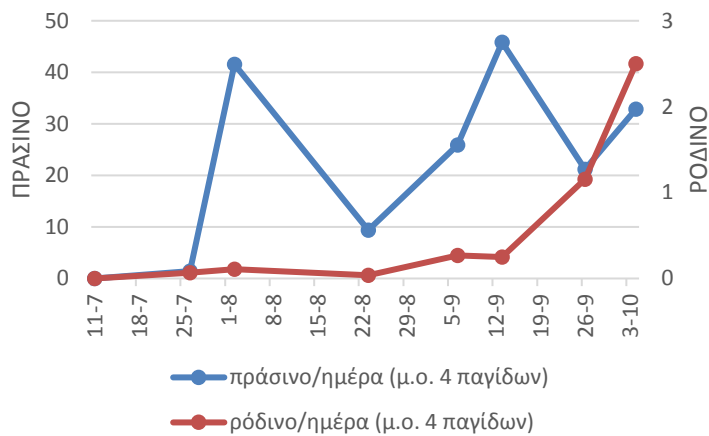
1. Παράρτημα I & II - Καμπύλες πτήσεων πράσινου και ρόδινου σκουληκιού
2. Παράρτημα III & IV - Στοιχεία Αγρομετεωρολογίας
3. Η με α.π. 385383/30189/05.12./2018 έκθεση αξιολόγησης της ΔΑΟΚ Ηλείας-ΠΔΕ με πίνακες καταγραφών
4. Η με α.π. 366390/56847/ 09/01/2019 έκθεση αξιολόγησης της ΔΑΟΚ Αιτωλ/νίας-ΠΔΕ με πίνακες καταγραφών

Παράρτημα Ι. Καμπύλες πτήσεων Ηλείας

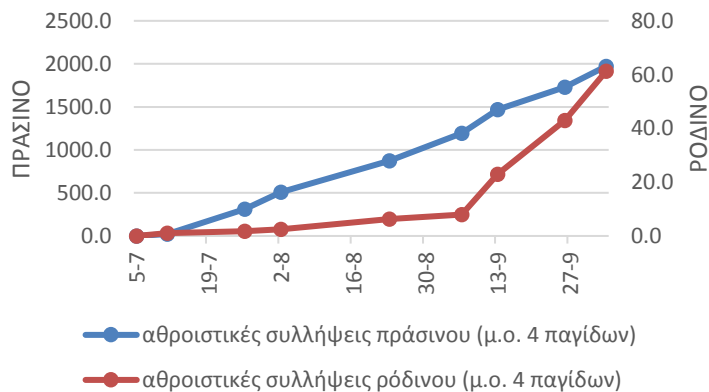
Συλλήψεις πράσινου και ρόδινου στην Ηλεία
ΠΔΕ (2018)

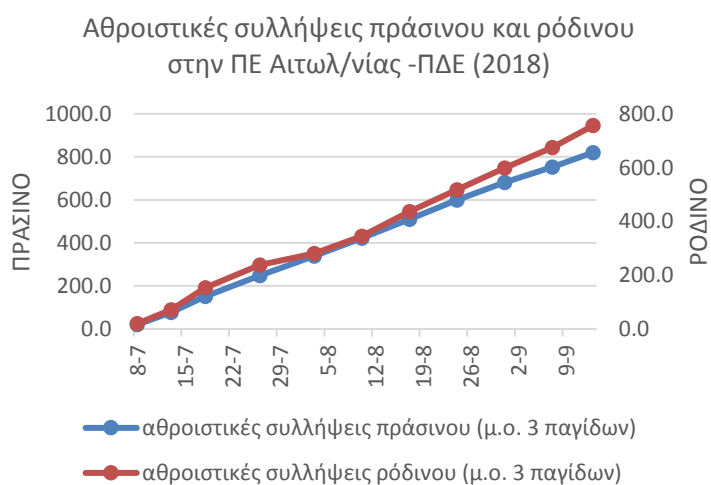
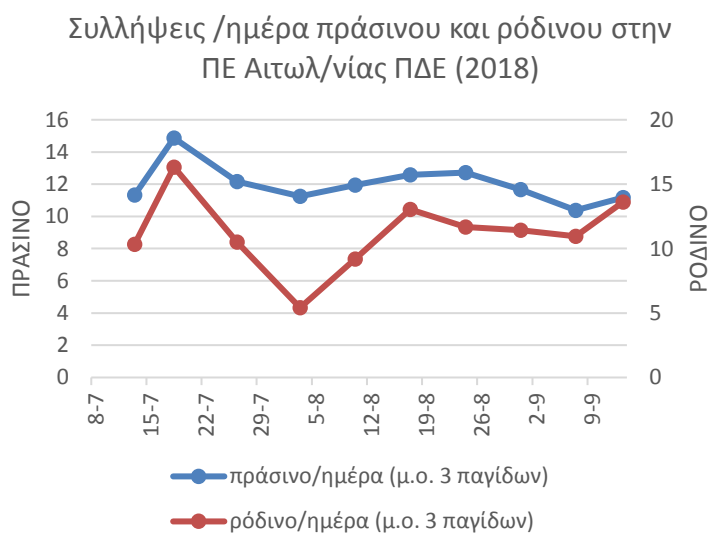
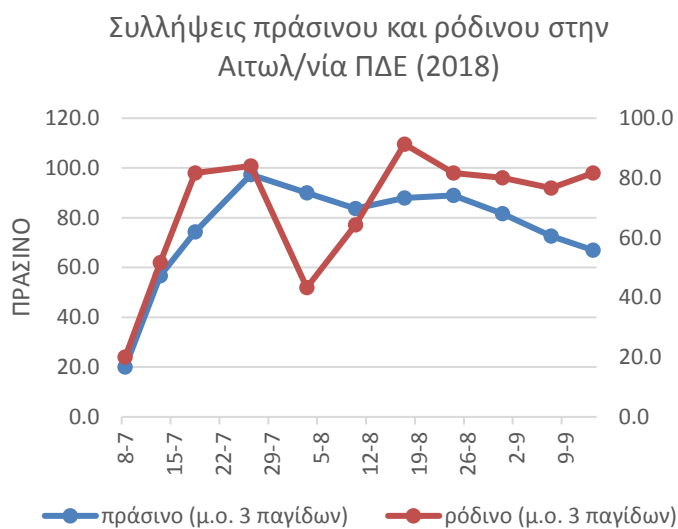
Συλλήψεις /ημέρα πράσινου και ρόδινου στην
ΠΕ Ηλείας ΠΔΕ (2018)

Αθροιστικές συλλήψεις πράσινου και ρόδινου
στην ΠΕ Ηλείας -ΠΔΕ (2018)

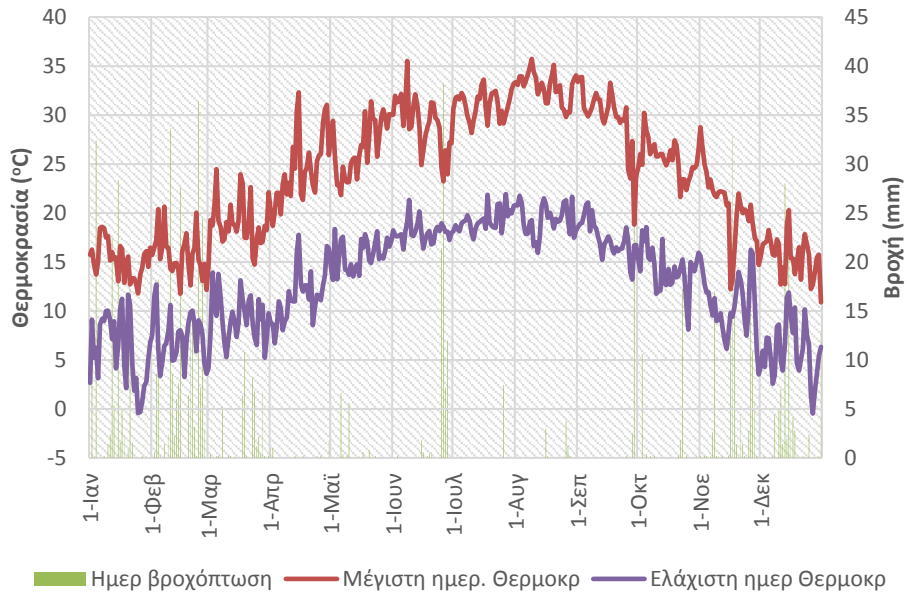

Παράρτημα II. Καμπύλες πτήσεων Αιτωλοακαρνανίας

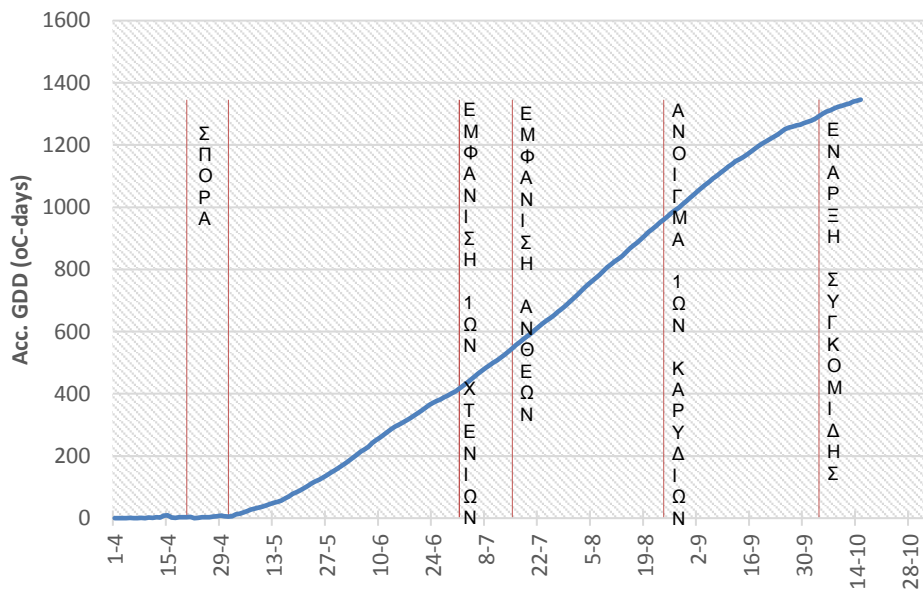

Παράρτημα ΙΙΙ. Στοιχεία Αγρομετεωρολογίας Ηλείας 2018

Ομβροθερμικό Διάγραμμα

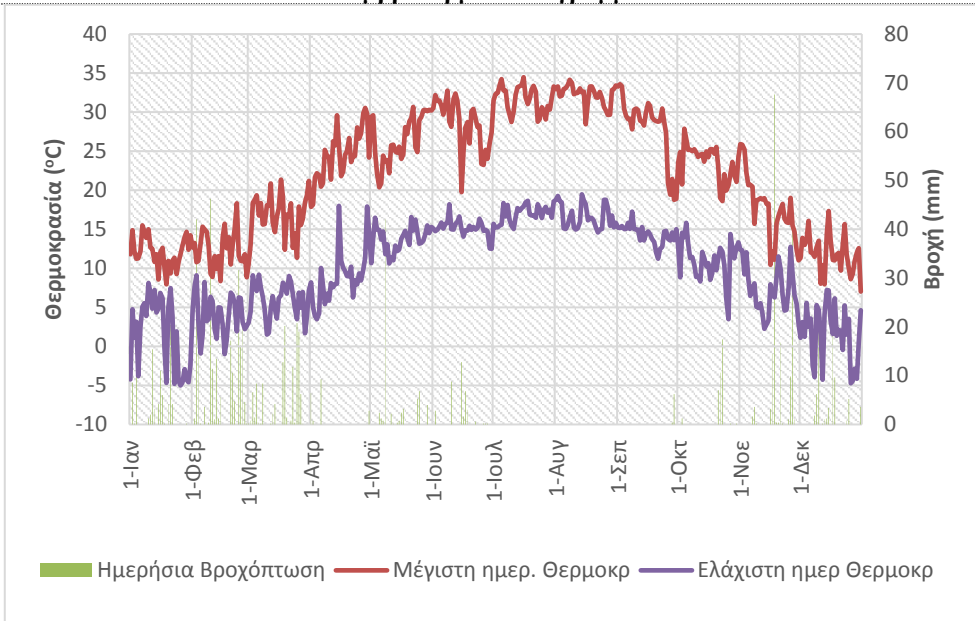

Αθροιστική σόρευση θερμοβαθμίδων και φαινολογικά στάδια

Παράρτημα IV. Στοιχεία Αγρομετεωρολογίας Αιτωλοακαρνανίας 2018

Ομβροθερμικό Διάγραμμα

Αθροιστική σόρευση θερμοβαθμίδων και φαινολογικά στάδια

